T092 ATĐ 4 (33) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q82-Kiết Uẩn-Luận về Nhập Môn

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 82

LUAÄN VEÀ THAÄP MOÂN (Phaàn 12)

Hoûi: Gia haïnh cuûa boán Voâ löôïng naøy theá naøo? Ñaùp: Duyeân vôùi baûy höõu tình maø khôûi gia haïnh. Baûy höõu tình, ñoù laø phaân bieät taát caû höõu tình ôû coõi Duïc laøm ba phaåm sai bieät: Keû oaùn- ngöôøi thaân vaø bình thöôøng. Hai phaåm oaùn-thaân, moãi phaåm laïi phaân ra ba, ñoù laø Haï-Trung vaø Thöôïng. Höõu tình phaåm bình thöôøng toång hôïp laøm moät loaïi, bôûi vì khoâng coù sai bieät. ÔÛ trong caûnh cuûa höõu tình thuoäc baûy phaåm naøy, neáu muoán tu Töø thì tröôùc heát duyeân vôùi phaåm Thaân, ôû trong phaåm Thaân tröôùc heát duyeân vôùi phaåm Thöôïng. Ngöôøi thaân phaåm Thöôïng, ñoù laø cha meï-quyõ phaïm sö-thaân giaùo sö cuûa mình, hoaëc ôû nôi khaùc thuaän theo moät baäc ñaùng toân troïng, nhö ngöôøi trí tueä-ña vaên-cuøng chung phaïm haïnh. Ñoái vôùi caûnh cuûa höõu tình thaân thieát thuoäc phaàm Thöôïng naøy daáy leân tö duy nhö vaäy: Neân laøm theá naøo ñeå cho nhöõng höõu tình naøy coù ñöôïc nieàm vui nhö vaäy? Nhöng maø taâm cang cöôøng khoù coù theå ñieàu phuïc, töø voâ thæ ñeán nay huaân taäp thaønh thoùi quen, ñoái vôùi caùc höõu tình coù aân raát nhieàu maø A-theá-da (Taïng thöùc A-laïi-da) aùc tuøy yù vaän duïng sinh tröôûng, A-theá-da thieän tuy taùc yù daáy khôûi nhöng khoâng theå naøo truï laïi. Laïi caàn phaûi coá gaéng maïnh meõ suy nghó veà aân saâu naëng aáy ñeå keàm cheá taâm laøm cho truï laïi, nhö laáy haït caûi neùm vaøo chaøy nhoïn, tuy coù luùc vöôùng vaøo maø khoù coù theå truï ñöôïc, luyeän taäp laâu daøi khoâng ngöøng thì gia haïnh môùi thaønh töïu, nhôø löïc phöông tieän kheùo leùo neùm vaøo môùi truï ñöôïc. Nhö vaäy, haønh giaû ñoái vôùi ngöôøi thaân phaåm Thöôïng, caàn phaûi chòu khoù tu taäp yù thích mang laïi nieàm vui, traûi qua thôøi gian daøi môùi ñöôïc toàn taïi vöõng chaéc. Ñoái vôùi yù thích mang laïi nieàm vui cho ngöôøi thaân phaåm Thöôïng ñöôïc toàn taïi vöõng chaéc roài, tieáp ñeán ñoái vôùi ngöôøi thaân phaåm Trung laïi tu taäp yù thích mang laïi nieàm vui nhö vaäy. luùc naøy ñaõ thaønh töïu roài, tieáp ñeán ñoái vôùi ngöôøi thaân phaåm Haï laïi tu taäp yù thích

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 549

mang laïi nieàm vui nhö vaäy. phaåm naøy ñaõ thaønh töïu roài, tieáp ñeán ñoái vôùi phaåm bình thöôøng. Tieáp ñeán ñoái vôùi keû oaùn phaåm haï, tieáp ñeán ñoái vôùi keû oaùn phaåm Trung, cuoái cuøng ñoái vôùi keû oaùn phaåm Thöôïng. Taát caû ñeàu tu taäp yù thích mang laïi nieàm vui nhö vaäy, daàn daàn tu taäp ñeán luùc thaønh töïu ñaày ñuû, ñoái vôùi taát caû öõu tình khaép coõi Duïc, yù thích mang laïi nieàm vui bình ñaúng noái tieáp nhau daáy khôûi. Nhö ñoái vôùi ngöôøi thaân phaåm Thöôïng, keû oaùn phaåm Thöôïng cuõng nhö vaäy. Ñeán ñaây goïi laø tu Töø cöùu caùnh. Tu Bi-tu Hyû theo thöù töï cuõng nhö vaäy. Nhöng maø yù thích loaïi boû noãi khoå vaø vui möøng hoûi han coù sai khaùc, neáu laøm theá naøo ñeå cho loaøi höõu tình naøy lìa xa noãi khoå nhö vaäy, laø yù thích thuoäc veà Bi; loaøi höõu tình naøy coù ñöôïc nieàm vui lìa xa noãi khoå, leõ naøo khoâng vui söôùng hay sao, laø yù thích thuoäc veà Hyû. Luùc muoán tu Xaû thì tröôùc heát duyeân vôùi phaåm bình thöôøng, nghóa laø ñoái vôùi loaïi aáy khôûi leân yù thích boá thí saép ñaët, bôûi vì höõu tình phaåm bình thöôøng daát deã daûng boá thí, duyeân vôùi ngöôøi thaân thì phaùt sinh yeâu thöông, duyeân vôùi keû coù oaùn thì phaùt sinh noùng giaän, cho neân duyeân vôùi loaïi bình thöôøng, baét ñaàu tu taäp ñoái vôùi xaû; xaû phaåm bình thöôøng roài, tieáp ñeán Xaû keû oaùn phaåm Haï, tieáp ñeán Xaû keû oaùn phaåm Trung, tieáp ñeán xaû keû phaåm Thöôïng, tieáp Xaû ngöôøi thaân phaåm Haï, tieáp ñeán xaû ngöôøi thaân phaåm Trung, tieáp ñeán xaû ngöôøi thaân phaåm Thöôïng. Tröôùc heát Xaû keû oaùn, sau cuøng xaû ngöôøi thaân thì taâm noùng giaän deã daøng xaû boû chöù khoâng phaûi laø taâm yeâu thöông, daàn daàn tu taäp ñeán luùc thaønh töïu ñaày ñuû, ñoái vôùi taát caû höõu tình khaép coõi Duïc, yù thích buoâng xaû saép ñaët bình ñaúng noái tieáp nhau, khoâng phaân bieät sai khaùc gioáng nhö caàm caùi caân, duyeân vôùi loaøi höõu tình nhö nhìn toaøn boä khu röøng. Ñeán möùc ñoä naøy goïi laø tu Xaû cöùu caùnh. Hoûi: Nhöõng höõu tình naøo coù theå tu Voâ löôïng? Ñaùp: Chuûng taùnh cuûa höõu tình toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Ñoái vôùi höõu tình thích tìm toøi veà loãi laàm. 2. Ñoái vôùi höõu tình caàu mong coâng ñöùc. Neáu loaïi ngöôøi ñoái vôùi höõu tình thích tìm toøi veà loãi laàm, thì ñoái vôùi boán Voâ löôïng phaàn nhieàu khoâng theå naøo tu ñöôïc. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì caùc baäc A-la-haùn… muoán tìm toøi loãi laàm cuûa hoï cuõng coù theå ñöôïc, hoï ôû vaøo thôøi gian tröôùc cuõng coù tyø veát, vì vaäy laøm cho chuùng ta baây giôø coi thöôøng hoï, ai coù theå laøm ñieàu lôïi ích cho hoï? Neáu ngöôøi ñoái vôùi höõu tình thích caàu mong coâng ñöùc, thì ñoái vôùi boán Voâ löôïng phaàn nhieàu coù naêng löïc tu taäp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì ñoaïn caên thieän muoán caàu mong phaåm ñöùc aáy cuõng coù theå ñöôïc, hoï ôû vaøo thôøi gian tröôùc tu nhieàu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 550

nghieäp thieän, cho neân nay caûm ñöôïc sinh trong nhaø toân quyù, hình daùng vaø dung maïo ñoan nghieâm moïi ngöôøi ñeàu thích nhìn, lôøi noùi nghieâm tuùc ngöôøi nghe ñeàu cung kính tieáp nhaän, ngöôøi ña vaên trí tueä ñeàu ngöôõng moä meán phuïc, mình neân laøm ñieàu lôïi ích theâm cho hoï! Hoûi: Boán voâ löôïng naøy theo

thöù töï theá naøo, laø nhö caùch noùi maø phaùt sinh hay laø coù thöù töï rieâng? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Nhö caùch noùi maø phaùt sinh, ñoù laø sö Du-giaø tröôùc heát ñoái vôùi caùc loaøi höõu tình coõi Duïc muoán mang laïi lôïi ích cho hoï, mang laïi lôïi ích töùc laø töôùng Töø, cho neân Ñöùc Phaät noùi Töø ñeå laøm thöù nhaát; tieáp ñeán ñoái vôùi caùc loaïi höõu tình coõi Duïc muoán tröø boû suy toån, tröø boû suy toån chính laø töôùng Bi, cho neân Ñöùc Phaät noùi Bi ñeå laøm thöù hai; caùc höõu tình aáy ñaõ coù ñöôïc lôïi ích laïi lìa xa suy toån, tieáp ñeán neân ñoái vôùi hoï maø phaùt sinh chuùc möøng thaêm hoûi, chuùc möøng thaêm hoûi hoï töùc laø töôùng Hyû, cho neân Ñöùc Phaät noùi Hyû ñeå laøm thöø ba; ñaõ ñoái vôùi höõu tình sinh taâm chuùc möøng thaêm hoûi roài, tieáp ñeán neân ñoái vôùi hoï maø bình ñaúng buoâng xaû saép ñaët, bình ñaúng buoâng xaû saép ñaët töùc laø töôùng Xaû, cho neân Ñöùc Phaät noùi Xaû ñeå laøm thöù tö. Vì vaäy boán Voâ löôïng nhö caùch noùi maø phaùt sinh. Laïi coù ngöôøi noùi: Boán Voâ löôïng naøy tröôùc laø Bi-tieáp laø Töø-tieáp laø Hyû-sau cuøng laø Xaû, ñoù laø sö Du-giaø tröôùc heát ñoái vôùi caùc loaïi höõu tình coõi Duïc muoán tröø boû suy toån, tieáp ñeán laïi ñoái vôùi hoï muoán mang laïi lôïi ích, tieáp ñeán laïi ñoái vôùi hoï sinh taâm chuùc möøng thaêm hoûi saâu saéc, cuoái cuøng ñoái vôùi hoï bình ñaúng buoâng xaû saép ñaët. Toân giaû Taêng-giaø-phieät-toâ noùi raèng: Hai loaïi Bi-Hyû cheá ngöï laãn nhau, neáu tröôùc heát daáy khôûi Bi thì sau ñoù nhaát ñònh phaùt sinh Hyû, bôûi vì Bi khieán cho taâm haï xuoáng caàn phaûi coù Hyû thuùc ñaåy; neáu tröôùc heát phaùt sinh Hyû thì sau ñoù nhaát ñònh daáy khôûi Bæ, Hyû laøm cho taâm giöông cao cho neân caàn phaûi coù Bi keàm cheá. Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng phaûi laø boán Voâ löôïng nhö caùch noùi maø phaùt sinh. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì haønh giaû tu quaùn tuøy theo yù thích maø phaùt sinh, coù haønh giaû tu quaùn tröôùc heát daáy khôûi veà Töø, tieáp laø Bi-tieoá laø Hyû-sau cuøng daáy khôûi ñoái vôùi xaû; noùi roäng ra cho ñeán coù haønh giaû tu quaùn tröôùc heát daáy khôûi ñoái vôùi Xaû, tieáp laø Hyû- tieáp laø Bi, sau cuøng daáy khôûi ñoái vôùi Töø. Hoaëc coù luùc khoâng nhaát ñònh, coù haønh giaû tu quaùn ñöôïc Töø chöù khoâng phaûi loaïi khaùc, noùi roäng ra cho ñeán coù haønh giaû tu quaùn ñöôïc Xaû chöù khoâng phaûi loaïi khaùc. Hoaëc coù luùc khoâng nhaát ñònh chöù khoâng phaûi laø boán Voâ löôïng, coù luùc thuaän theo thöù töï tieán vaøo, hoaëc ngöôïc vôùi thöù töï tieán vaøo, hoaëc thuaän theo vöôït

qua tieán vaøo, hoaëc ngöôïc vôùi vöôït qua tieán vaøo, hoaëc goàm chung Giaûi thoaùt-Thaéng xöù-Bieán xöù. Hoûi: Neáu chöa daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù nhaát, thì coù theå daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù hai hay khoâng; cho ñeán neáu chöa daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù ba, thì coù theå daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù Tö hay khoâng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng theå naøo, bôûi vì Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù nhaát cuøng vôùi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù hai, laøm gia haïnh moân döïa vaøo baäc thang böôùc leân; cho ñeán Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù ba cuøng vôùi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù tö, laøm gia haïnh moân döïa vaøo baäc thang böôùc leân. Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù theå, nghóa laø

haønh giaû tu quaùn, neáu döïa vaøo ñòa naøy ñaït ñöôïc töï taïi, thì döïa vaøo ñòa naøy daáy khôûi Voâ löôïng tröôùc tieân; chöa daáy khôûi Thaùnh ñaïo voâ laäu cuûa ñòa döôùi, haõy coøn daáy khôûi Thaùnh ñaïo voâ laäu cuûa ñòa treân, huoáng hoà boán Voâ löôïng maø khoâng theå naøo daáy khôûi hay sao? Hoûi: Vì Voâ löôïng cuûa ñòa döôùi daáy khôûi sau nhanh hôn Voâ löôïng cuûa ñòa treân, hay vì Voâ löôïng cuûa ñòa teân daáy khôûi sau nhanh hôn Voâ löôïng cuûa ñòa döôùi? Ñaùp: Voâ löôïng cuûa ñòa treân daáy khôûi sau nhanh hôn Voâ löôïng cuûa ñòa döôùi, khoâng phaûi laø Voâ löôïng cuûa ñòa döôùi daáy khôûi sau nhanh hôn Voâ löôïng cuûa ñòa treân. nhö hoïc chöõ Phaïm veà sau hoïc chöõ Khö-loâ-saét-tra nhanh hôn, khoâng phaûi laø hoïc chöõ Khö-loâ-saùt-tra veà sau hoïc chöõ Phaïm nhanh hôn. Hoûi: Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù nhaát khoâng giaùn ñoaïn, thì coù theå daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù hai hay khoâng; cho ñeán Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù ba khoâng giaùn ñoaïn, thì coù theå daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù tu hay khoâng? Döïa vaøo thöù töï ngöôïc laïi ñeå hoûi cuõng nhö vaäy. Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng theå naøo, bôûi vì caàn phaûi tu gia haïnh cuûa ñòa mình ñeå daãn daét phaùt ra thì môùi hieän roõ tröôùc maét. Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù theå, bôûi vì tu taäp ñaõ thuaàn thuïc thì daáy khôûi moät gia haïnh, hoaëc khoâng coù gia haïnh coù theå phaûi traûi qua caùc ñòa, hoaëc treân-hoaëc döôùi maø daáy khôûi Voâ löôïng. Hoûi: Töø voâ löôïng… khoâng giaùn ñoaïn thì coù theå daáy khôûi Bi voâ löôïng… hay khoâng? Ñaùp: Nhö chöông Ñònh Uaån noùi: “Tö duy nhö theá naøo ñeå tieán vaøo Töø ñaúng chí? Ñoù laø Laïc höûu tình. Cho ñeán tö duy nhö theá naøo ñeå tieán vaøo Xaû ñaúng chí? Ñoù laø xaû höõu tình.”

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 552

Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñoù laø noùi veà haønh töôùng caâu sinh cuûa Voâ löôïng. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñoù laø noùi veà Ñaúng voâ giaùn duyeân cuûa Voâ löôïng. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoù laø noùi veà haønh töôùng caâu sinh cuûa Voâ löôïng”, thì Töø voâ löôïng… khoâng giaùn ñoaïn coù theå phaùt sinh Vi voâ löôïng… Neáu ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoù laø noùi veà Ñaúng voâ giaùn duyeân cuûa Voâ löôïng”, thì Töø voâ löôïng … khoâng giaùn ñoaïn khoâng theå naøo phaùt sinh Bi voâ löôïng, bôûi vì boán loaïi gia haïnh ñeàu coù sai bieät, hieän ra ôû tröôùc maét sau gia haïnh cuûa chính mình. Neân bieát raèng taùc yù toùm löôïc coù ba loaïi: 1. Töï töôùng taùc yù. 2. Coïng töôùng taùc yù. 3. Thaéng giaûi taùc yù. Töï töôùng taùc yù, nhö coù tö duy veà ñaát laø töôùng cöùng, nöôùc laø töôùng öôùt, löûa laø töôùng noùng, gioù laø töôùng ñoäng, taát caû laø nhö vaäy. Coïng töôùng taùc yù, nhö möôøi saùu haønh töôùng baäc Thaùnh-caâu sinh taùc yù… Thaéng giaûi taùc yù, nhö quaùn baát tònh-Trì töùc nieäm-Giaûi thoaùt-Thaéng xöù-Bieán xöù… ñeàu laø caâu sinh taùc yù. Hoûi: Boán Voâ löôïng naøy ôû trong ba loaïi, laø caâu sinh vôùi taùc yù loaïi naøo? Ñaùp: Chæ laø caâu sinh vôùi thaéng giaûi taùc yù, bôûi vì nhôø vaøo töôûng maø daáy khôûi. Hoûi: Töø voâ löôïng muoán mang laïi nieàm vui cho ngöôøi khaùc, duyeân vôùi nhöõng nieàm vui naøo ñeå mang laïi cho höõu tình? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñoù laø duyeân vôùi nieàm vui trong Tónh löï thöù ba muoán mang laïi cho höõu tình, bôûi vì nieàm vui naøy thuø thnaég nhaát trong moïi nieàm

vui cuûa sinh töû. neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì nhöõng höõu tình chöa ñaït ñöôïc Tónh löï thöù ba, hoï seõ khoâng theå naøo phaùt khôûi Töø voâ löôïng. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Ñoù laø ôû trong ñôøi khaùc ñaõ töøng caûm thoï nieàm vui trong Tónh löï thöù ba, nay laïi döïa vaøo Tónh löï thöù ba phaùt khôûi trí Tuùc truù tuøy nieäm, duyeân vôùi nieàm vui ñaõ töøng caûm thoï ñeå mang laïi cho höõu tình. Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì nhöõng höõu tình chöa ñaït ñöôïc trí Tuùc truù cuûa Tónh löï thöù ba, hoï seõ khoâng theå naøo phaùt khôûi Töø voâ löôïng. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñoù laø duyeân khoâng giaùn ñoaïn maø caûm thoï nhöõng nieàm vui muoán mang laïi cho höõu tình, nghóa laø nieàm vui veà aên uoáng, hoaëc nieàm vui veà xe coä, hoaëc nieàm vui veà aùo quaàn, hoaëc nieàm vui veà ñoà naèm, hoaëc caùc loaïi nieàm vui khaùc ñaõ caûm thoï gaàn guõi, duyeân vôùi nhöõng

nieàm vui naøy muoán mang laïi cho höõu tình. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Ñoù laø duyeân vôùi töôùng nieàm vui ñaõ caûm thoï cuûa höõu tình, muoán laøm cho höõu tình luoân luoân caûm thoï nieàm vui naøy.” Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì Töø seõ khoâng theå naøo duyeân vôùi taát caû höõu tình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø caùc höõu tình ñeàu coù nieàm vui. Laïi ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoù laø duyeân vôùi höõu tình phaùt khôûi töôùng cuûa Laïc caên, muoán laøm cho höõu tình luoân luoân caûm thoï nieàm vui naøy.” Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì Töø seõ khoâng theå naøo duyeân vôùi taát caû höõu tình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø caùc höõu tình ôû taát caû phaàn vò, luoân luoân phaùt khôûi Laïc caên hieän roõ ôû tröôùc maét. Laïi ñöa ra caùch noùi naøy: “Ñoù laø duyeân vôùi caùc loaïi töôùng nieàm vui cuûa höõu tình ñaõ caûm thoï nhö aên uoáng-xe coä-aùo quaàn vaø ñoà naèm..., muoán laøm cho höõu tình luoân luoân caûm thoï nieàm vu naøy.” Neáu ñöa ra caùch noùi naøy thì Töø seõ khoâng theå naøo duyeân vôùi taát caû höõu tình. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì khoâng phaûi laø caùc höõu tình ñeàu coù ñöôïc nhöõng nieàm vui ñaày ñuû nhö vaäy. Ñaïi ñöùc noùi raèng: Luùc gia haïnh tröôùc kia duyeân vôùi nieàm vui cuûa caùc höõu tình ñaõ töøng thaáy, bôûi vì taâm thöông xoùt khôûi leân yù töôûng thaéng giaûi, muoán laøm cho taát caû höõu tình coõi Duïc, ñeàu bình ñaúng coù ñöôïc vui ñaày ñuû nhö vaäy, bôûi vì nhaân duyeân naøy cho neân ñeàu caûm thoï nieàm vui toát ñeïp. Trong naøy yù noùi: Caùc Sö Du-giaø ôû choán A-luyeän-nhaõ gaàn thoân xoùm-thaønh aáp, vaøo buoåi saùng moãi ngaøy khoaùc y oâm baùt, ñi vaøo thoân xoùm-thaønh aáp gaàn guõi khaát thöïc ñuùng nhö phaùp. ÔÛ nhöõng nôi ñaõ ñi qua, troâng thaáy caùc höõu tình chæ caûm thoï nieàm vui toát ñeïp, ñoù laø ñi laïi baèng voi ngöïa-kieäu xe..., caùc vaät baùu trang ñieåm thaân mình, toâi tôù haàu haï baûo veä, aâm nhaïc thi phuù vang löøng, höông hoa baøy bieän röïc rôõ, caûm thoï vui söôùng vui voâ cuøng, gioáng nhö caùc Thieân töû; troâng thaáy caùc höõu tình chæ caûm thoï khoå ñau aùc lieät, ño laø khoâng coù aùo quaàn, ñaàu toùc roái tung, thaân theå hoâi haùm, tay chaân lôû loeùt caàm maûnh ngoùi beå ñi khaép nôi xin aên, ñoùi khaùt khoán khoå böùc baùch, nhö caùc ngaï quyû. Troâng thaáy söï vieäc naøy roài nhanh choùng quay veà truù xöù, xeáp y-röûa chaân ngoài kieát giaø, thaân taâm thanh thaûn laøm cho

ñieàu hoøa thích hôïp, lìa caùc chöôùng ngaïi che laáp, coù ñöôïc nhöõng naêng löïc, nghó laïi nhöõng caûnh khoå vui ñaõ troâng thaáy luùc tröôùc, ñoái vôùi caùc loaøi höõu tình phaùt khôûi xoùt thöông bình ñaúng, muoán khieán cho ñeàu caûm thoï nhöõng nieàm vui toát ñeïp ñaõ troâng thaáy. Hoûi: Sôû duyeân cuûa höõu tình khoâng phaûi laø ñeàu ñöôïc vui söôùng, laøm sao Töø quaùn maø khoâng phaûi laø ñieân ñaûo?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 554

Ñaùp: Bôûi vì yù thích lôïi ích ñaõ phaùt khôûi bình ñaúng, yù thích an laïc ñaõ phaùt khôûi bình ñaúng, yù thích ñieàu hoøa toát laønh ñaõ phaùt khôûi bình ñaúng, yù thích thöông xoùt ñaõ phaùt khôûi bình ñaúng, taùc yù nhö lyù ñaõ phaùt khôûi bình ñaúng, töông öng vôùi thieän caên, töông öng vôùi taøm quyù, töï taùnh laø thieän, cheá phuïc caùc phieàn naõo xa laøi caùc phieàn naõo, cho neân khoâng goïi laø ñieân ñaûo. Laïi coù ngöôøi noùi: Giaû söû goïi laø ñieân ñaûo cuõng khoâng coù gì sai traùi. Hoûi: Neáu goïi laø ñieân ñaûo thì seõ trôû thaønh baát thieän? Ñaùp: Ñieân ñaûo coù hai loaïi: 1. Töï taùnh. 2. Sôû duyeân. Coù ñuû hai loaïi ñieân ñaûo môùi goïi laø baát thieän, Töø voâ löôïng quaùn xeùt tuy coù sôû duyeân ñieân ñaûo, maø khoâng phaûi laø töï taùnh ñieân ñaûo, cho neân khoâng phaûi laø baát thieän. Toân giaû Theá höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Töø voâ löôïng quaùn xeùt tuy khoâng theå naøo laøm cho sôû duyeân cuûa höõu tình ñeàu ñöôïc vui söôùng toát ñeïp, maø cuõng duyeân vôùi ñoà vaät vui söôùng cuûa caùc loaøi höõu tình aáy laøm caûnh, cho neân khoâng phaûi laø ñieân ñaûo.” Laïi ñöa ra caùch noùi naøy: “Duyeân vôùi Laïc caên cuûa caùc höõu tình laøm caûnh, cho neân khoâng phaûi laø ñieân ñaûo.” Laïi ñöa ra caùch noùi naøy: “Tu gia haïnh naøy coù naêng löïc cheá phuïc söï raøng buoäc cuûa Saân, cho neân khoâng phaûi laø ñieân ñaûo.” Ñaïi ñöùc noùi raèng: Nhö vaäy Töø quaùn coù naêng löïc traùi vôùi taâm Saân, cho neân khoâng phaûi laø ñieân ñaûo. Hoûi: Töø voâ löôïng naøy laø duyeân vôùi moät höõu tình muoán mang laïi nieàm vui cho hoï, hay laø duyeân vôùi nhieàu höõu tình muoán mang laïi nieàm vui cho hoï? Ñaùp: Töø voâ löôïng naøy luùc baét ñaàu tu taäp, duyeân vôùi nhieàu höõu tình muoán mang laïi nieàm vui cho hoï, bôûi vì duyeân vôùi toaøn boä höõu tình maø tu taâm Töø, veà sau thaønh töïu ñaày ñuû roài thì duyeân vôùi moät-duyeân vôùi nhieàu, muoán mang laïi nieàm vui cho hoï töï taïi tuøy theo yù mình. Nhö hoûi-Ñaùp phaân bieät veà Töø voâ löôïng, Bi voâ löôïng cuõng thuaän theo nhö vaäy. Nhö trong kinh noùi: “Töø ñi cuøng vôùi taâm khoâng coù oaùn hôøn-khoâng coù ñoái ñaõi-khoâng coù phieàn naõo-khoâng coù laøm haïi, roäng lôùn voâ löôïng, kheùo leùo tu taäp, mang laïi nieàm vui thaéng giaûi, duyeân khaép nôi moät phöông-hai phöông-ba phöông-boán phöông-treân döôùi, hoaëc doïc-hoaëc ngang; duyeân vôùi theá gian naøy, khaép taát caû phaïm vi-khaép taát caû nôi choán, taát caû höõu tình, Töø ñi cuøng vôùi taâm mang laïi nieàm vui thaéng giaûi,

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 555

truù ñaày ñuû khaép nôi…” Hoûi: Töø voâ löôïng naøy duyeân vôùi caùc höõu tình, taïi sao Kinh noùi laø duyeân vôùi moät phöông…? Ñaùp: Kinh naøy neân noùi: Duyeân

vôùi caùc loaøi höõu tình ôû phöông Ñoâng… Nhöng maø noùi duyeân khaép nôi moät phöông…, laø ñoái vôùi loaøi höõu tình duøng thanh phöông ñeå noùi. Nhö ñöa cao ñoà ñöïng ñeå chæ roõ vaät duïng trong ñoà ñöïng, kinh naøy laïi noùi: “Duyeân vôùi theá gian naøy, khaép taát caû phaïm vi-khaép taát caû nôi choán, taát caû höõu tình, Töø ñi cuøng vôùi taâm mang laïi nieàm vui thaéng giaûi, truù ñaày ñuû khaép nôi.” Hoûi: Töø voâ löôïng naøy duyeân vôùi caùc höõu tình, laø duøng phöông höôùng-phaïm vi giôùi haïn maø quaùn xeùt, hay laø duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø quaùn xeùt? Giaû söû nhö vaäy thì coù gì sai? Caû hai ñeàu coù sai laàm. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì neáu duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa phöông höôùng maø quaùn xeùt, thì taïi sao Kinh noùi laø duyeân vôùi theá gian naøy, khaép taát caû phaïm vi-khaép taát caû nôi choán, taát caû höõu tình? Neáu duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø quaùn xeùt, thì taïi sao khoâng phaûi laø rieâng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình ôû bieån coù ñöôïc? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: ÔÛ ñaây duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa phöông höôùng maø quaùn xeùt. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì deã daøng thoâng suoát vaán naïn ñaõ neâu ra sau, vaán naïn ñaõ neâu ra tröôùc neân thoâng hieåu theá naøo? Ñaùp: Neân bieát ñaây laø noùi ñeán phaàn ít cuûa taát caû, nghóa laø noùi ñeán taát caû thì toùm löôïc coù hai loaïi: 1. Phaàn ít cuûa taát caû. 2. Taát caû cuûa taát caû. Kinh naøy chæ noùi ñeán phaàn ít cuûa taát caû, cho neân khoâng traùi vôùi lyù. Laïi coù ngöôøi noùi: ÔÛ ñaây duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø qunaù xeùt. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì deã daøng thoâng suoát vaán naïn ñaõ neâu ra tröôùc, vaán naïn ñaõ neâu ra sau neân thoâng hieåu theá naøo? Ñaùp: Tuy khoâng coù phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình ñaït ñöôïc rieâng bieät, maø coù phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình ñaït ñöôïc toång quaùt. Nhö boán loaïi chuùng sinh thaâu nhieáp. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø quaùn xeùt, ngöôøi khaùc duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa phöông höôùng maø quaùn xeùt. Coù Sö khaùc noùi: Phaät vaø Ñoäc giaùc ñeàu duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø quaùn xeùt, Thanh vaên vaø dò sinh chæ duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa phöông höôùng maø uqnaù xeùt.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 556

Lôøi bình: Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Ñieàu naøy khoâng quyeát ñònh, bôûi vì boán voâ löôïng ñeàu laø giaû töôûng, ñeàu töông öng vôùi thaéng giaûi taùc yù. Hoaëc coù taát caû ñeàu duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa höõu tình maø quaùn xeùt, hoaëc coù taát caû ñeàu duøng phaïm vi giôùi haïn cuûa phöông höôùng maø quaùn xeùt. Nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Tyø-kheo neân bieát! Ta trong baûy naêm tu taâm Töø, cho neân baûy kieáp thaønh-hoaïi-khoâng sinh ñeán nôi naøy, luùc theá giôùi hoaïi thì sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh, theá giôùi thaønh roài sinh ñeán cung Khoâng Phaïm, laøm Ñaïi Phaïm Vöông uy ñöùc töï taïi, ñoái vôùi ngaøn theá giôùi Ta laø ñoäc toân. Laïi vaøo thôøi gian sau sinh ñeán coõi Duïc, ba möôi saùu laàn laøm Thieân Ñeá Thích, ôû voâ löôïng ñôøi laøm Chuyeån Luaân Vöông, ñaày ñuû boán loaïi quaân lình-thaønh töïu baûy vaät baùu, duøng phaùp cai quaûn theá gian, cuõng hieäu laø Phaùp Vöông.” Kinh naøy ñaõ noùi laø trong baûy naêm, yù Ñöùc Phaät noùi chính

xaùc laø traûi qua baûy muøa möa, nghóa laø thôøi gian xöa kia coù moät Boà-taùt teân goïi Ñaïi Uy Duïng, laøm vò Ñaïi Quoác Vöông ôû Trung AÁn Ñoä, duøng uy löïc vaø aân ñöùc to lôùn thoáng laõnh thaâu nhieáp taát caû. Nhöng thôøi tieát coõi nöôùc aáy gaëp nhieàu naéng noùng, caùch kinh thaønh khoâng xa coù moät khu röøng lôùn, ñaát ôû ñoù cao raùo maùt meû, hoa traùi töôi toát sum seâ, coû caây xanh bieác-suoái hoà trong maùt; luùc aáy ngöôøi trong nöôùc kia vaøo boán thaùng muøa möa, phaàn nhieàu rôøi thaønh aáp ñeán nôi naøy traùnh naéng noùng, taát caû tuøy theo yù thích laøm caùc söï nghieäp. Luùc aáy vò vua Boà-taùt ñem coâng vieäc ñaát nöôùc vaø caùc thaønh aáp giao cho Ñaïi thaàn, cuõng ñeán khu röøng naøy ôû nôi cao raùo yeân laëng, lìa nhieãm cuûa coõi Duïc-tu boán Voâ löôïng, trong boán thaùng muøa möa khoâng coù luùc naøo lôi loûng boû dôõ. Ñaõ qua muøa möa, thôøi tieát daàn daàn maùt meû, moïi ngöôøi trong khu röøng ñeàu trôû veà thaønh aáp laøm caùc söï nghieäp. Luùc baáy giôø Boà-taùt cuõng töø khu röøng ñi ra, trôû veà ñeán kinh thaønh toå chöùc cuùng teá theo ñaïi phaùp, tu nhieàu phöôùc thieän boá thí, duøng caùc ñoà aên thöùc uoáng, aùo quaàn-höông hoa-voi ngöïa-xe kieäu nhaø cöûa-toâi tôù-ñeøn saùng-ñoà naèm, vaø thuoác men chöõ beänh daâng cuùng Sa-moân, cuøng vôùi Baø-la-moân ngheøo khoå-taät beänh coâ ñoäc, Khaùch ñi ñöôøng xa-nhöõng ngöôøi xin aên ñeàu ñöôïc giuùp ñôõ. Ñaõ tu boá thí roài thoï trì tònh giôùi. Nhö vaäy laëp ñi laëp laïi traûi qua saùu laàn, ñeán laàn thöù baûy vöôït qua thôøi gian muøa möa. Coù ngöôøi noùi: Thoï maïng chaám döùt sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh. Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñeán luùc kieáp hoaïi thì Boà-taùt maïng chung, sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh, cho neân bieát baûy naêm nghóa laø baûy muøa möa. Hoûi: Boà-taùt ñaõ tu boán Voâ löôïng thì chaéc chaén laø heä thuoäc coõi Saéc,

coù theå vì vaäy cho neân sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh vaø sinh ñeán coõi Phaïm Thieân, taïi sao laïi laøm Ñeá Thích-Luaân Vöông, leõ naøo nghieäp cuûa coõi Saéc daãn ñeán quaû cuûa coõi Duïc hay sao? Ñaùp: Boà-taùt vaøo luùc baáy giôø khôûi leân ba Voâ löôïng: 1. Heä thuoäc coõi Duïc, vì vaäy ñöôïc laøm Ñeá Thích-Luaân vöông. 2. Heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát, vì vaäy ñöôïc laøm ñaïi Phaïm Thieân Vöông. 3. Heä thuoäc Tónh löï thöù hai, vì vaäy ñöôïc sinh ñeán coõi trôøi Cöïc quang tònh. Laïi nöõa, coõi Duïc tuy khoâng coù Voâ löôïng caên baûn, maø coù Voâ löôïng cuûa taâm vaøo ra ñònh, taâm naøy daãn ñeán dò thuïc cuûa Luaân Vöông-Ñeá Thích, Voâ löôïng caên baûn caûm ñeán Cöïc quang tònh hoaëc laø ñaïi Phaïm Vöông. Laïi nöõa, coõi Duïc tuy khoâng coù Voâ löôïng cöùu caùnh, maø coù gia haïnh, nhôø vaäy ñöôïc laøm Ñeá Thích-Luaân Vöông, Voâ löôïng cöùu caùnh coù naêng löïc daãn ñeán Phaïm Vöông hoaëc laø Cöïc quang tònh. Laïi nöõa, coõi Duïc coù ñuû taát caû caên thieän töông töï chuûng töû, thaäm chí cuõng coù töông töï Dieät ñònh; bôûi vì coù Voâ löôïng töông töï caên thieän, cho neân ñöôïc laøm Luaân Vöông hoaëc laø Thieân Ñeá Thích, bôûi vì coù Voâ löôïng cuûa caên thieän chaân thaät, cho neân ñöôïc sinh ñeán coõi Phaïm Thieân hoaëc laø Cöïc quang tònh. Laïi nöõa, Boà-taùt ôû trong khu röøng tu Voâ löôïng, cho neân sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh hoaëc laøm Phaïm Vöông; do trôû veà kinh thaønh toå chöùc phaùp hoäi boá thí lôùn cho neân laøm Chuyeån

Luaân Vöông; do thoï trì tònh giôùi cho neân laøm Thieân Ñeá Thích. Laïi nöõa, trong kinh naøy noùi ba söï veà phöôùc nghieäp, ñoù laø Thí-Giôùi vaø Tu. Nhö kinh aáy noùi: “Tyø-kheo neân bieát! Ta nhôù quaù khöù taïo ra ba loaïi nghieäp, caûm ñöôïc ba loaïi quaû, vì theá nay ta coù ñuû uy ñöùc to lôùn, ñoù laø boá thí-ñieàu phuïc vaø tòch tónh.” Boá thí töùc laø söï cuûa phöôùc nghieäp boá thí, ñieàu phuïc töùc laø söï cuûa phöôùc nghieäp trì giôùi, tòch tónh töùc laø söï cuûa phöôùc nghieäp tu taäp. Söï cuûa nghieäp boá thí coù naêng löïc caûm ñeán luaân Vöông, söï cuûa phöôùc nghieäp trì giôùi caûm ñeán Thieân Ñeá Thích, söï cuûa phöôùc nghieäp tu taäp caûm ñeán ñaïi Phaïm Vöông, hoaëc Cöïc quang tònh. Nhö trong kinh noùi: “Coù ba loaïi söï cuûa phöôùc nghieäp: 1. Söï cuûa phöôùc nghieäp thuoäc veà taùnh thí, ñoù laø duøng caùc loaïi aên uoáng-aùo quaàn-höông hoa, noùi roäng cho ñeán cung caáp caùc loaïi thuoác men chöõ beänh..., daâng cuùng Sa-moân vaø Baø-la-moân..., 2. Söï cuûa phöôùc nghieäp thuoäc veà taùnh giôùi, ñoù laø lìa boû saùt sinh, lìa

boû troäm caép, lìa boû taø daâm, lìa boû noùi doái, lìa boû uoáng röôïu..., 3. Söï cuûa phöôùc nghieäp thuoäc veà Tu, ñoù laø Töø ñi cuøng vôùi taâm, khoâng coù oaùn hôøn-khoâng coù ñoái ñaõi-khoâng coù phieàn naõo-khoâng coù laøm haïi..., noùi roäng ra nhö tröôùc.” Bi-Hyû vaø Xaû ñi cuøng vôùi taâm, noùi roäng ra cuõng nhö vaäy. Hoûi: Coõi Saéc-Voâ saéc coù nhieàu caên thieän, taïi sao chæ noùi ñeán boán Voâ löôïng naøy, laø söï cuûa phöôùc nghieäp thuoäc veà taùnh Tu? Ñaùp: Theá gian chæ ñoái vôùi söï laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc khôûi taâm töôûng veà phöôùc nghieäp, trong caùc caên thieän cuûa coõi Saéc-Voâ saéc, khoâng coù mong muoán laøm lôïi ích cho ngöôøi khaùc nhö boán Voâ löôïng, cho neân chæ noùi ñaây laø söï cuûa phöôùc nghieäp thuoäc veà Tu. Laïi nöõa, theá gian naøy ñoái vôùi phöôùc quaû khôûi leân töôûng veà phöôùc, trong caùc caên thieän khoâng coù naêng löïc caûm ñeán quaû lôïi ích roäng lôùn nhö Voâ löôïng, cho neân chæ noùi ñeán ñieàu aáy. Laïi nöõa, boán Voâ löôïng naøy vaø quaû ñaõ ñaït ñöôïc, vöõng chaéc khoù hö hoaïi cho neân chæ rieâng noù goïi laø phöôùc. Nhö baøi tuïng noùi: “Phöôùc khoâng phaûi do löûa maø chaùy, gioù cuõng khoâng theå naøo phaù vuïn, Phöôùc khoâng phaûi do nöôùc maø raõ, luoân luoân thanh tònh giöõ theá gian, Phöôùc coù theå cuøng vôùi vua-giaëc, duõng maõnh khaùng cöï chaúng nao nuùng, Khoâng bò ngöôøi vaø loaøi phi nhaân, coù theå xaâm phaïm laøm maát ñi, Phöôùc hoaøn toaøn khoâng coù toån thaát, nhö kho taïng aån kín kieân coá, Ñeå quyeát ñònh coù theå daãn ñeán, nieàm vui cuûa ñôøi naøy-ñôøi khaùc.” Hoûi: Khoâng phaûi laø phöôùc cuõng khoâng phaûi do löûa maø chaùy..., taïi sao trong naøy chæ noùi ñeán phöôùc? Ñaùp: Khoâng phaûi laø phöôùc tuy khoâng phaûi do löûa maø chaùy..., maø quaû cuûa khoâng phaûi laø phöôùc bò löûa... laøm cho hö hoaïi, phöôùc cuûa boán Voâ löôïng vaø quaû ñaõ ñaït ñöôïc, ôû quaù khöù-vò lai-hieän taïi khoâng phaûi do löûa... laøm cho hö hoaïi. Nhö trong kinh noùi: “Ñöùc Phaät baûo vôùi Tyø-kheo: Ñeä töû cuûa Dieäu Nhaõn ñoái vôùi caùc Hoïc xöù, neáu coù taát caû vaø taát caû chuûng loaïi thieän vieân maõn, thì thaân hoaïi maïng chung sinh ñeán coõi Phaïm Theá; ñoái vôùi caùc Hoïc xöù, neáu coù taát caû vaø taát caû chuûng loaïi baát thieän vieân maõn, thì thaân hoaïi maïng

chung hoaëc sinh ñeán coõi trôøi Tha Hoùa Töï Taïi, hoaëc sinh ñeán coõi trôøi Laïc Bieán Hoùa, hoaëc sinh ñeán coõi trôøi ñaâu Suaát, hoaëc sinh ñeán coõi trôøi Daï Ma, hoaëc sinh ñeán coõi trôøi Tam Thaäp Tam, hoaëc sinh ñeán coõi

Töù Ñaïi Vöông chuùng, hoaëc sinh vaøo naøh Ñaïi Saùt-ñeá-lôïi, hoaëc sinh vaøo nhaø Ñaïi Baø-la-moân, hoaëc sinh vaøo nhaø Ñaïi Tröôûng giaû, hoaëc sinh vaøo baát cöù nhaø raát giaøu sang. Sinh vaøo nhöõng gia ñình toân quyù hôn haún nhö vaäy, tieàn baïc chaâu baùu ñaày ñuû-kho taïng tích tröõ traøn ñaày, coù ñuû hoï haøng cao quyù, raát nhieàu quyeán thuoäc-toâi tôù-noâ dòch, voi ngöïa kieäu xe khoâng thieáu, luoân luoân höôûng thuï vui söôùng.” Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Dieäu Nhaõn hôn haún Ñöùc Theá Toân. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì vì ñeä töû cuûa Dieäu Nhaõn ñoái vôùi caùc Hoïc xöù, thieän vieân maõn thì ñöôïc sinh ñeán coõi Phaïm Theá, baát thieän vieân maõn thì sinh ñeán saùu taàng trôøi coõi Duïc vaø sinh trong loaøi ngöôøi höôûng thuï giaøu sang vui söôùng; ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi Hoïc xöù, thieän vieân maõn thì sinh leân coõi trôøi-ñöôïc giaûi thoaùt, baát thieän vieân maõn thì rôi vaøo caùc neõo aùc nhaän chòu nhöõng khoå ñau döõ doäi, lyù leõ naøo nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Khoâng neân laáy Ñöùc Phaät ñeå so saùnh vôùi Dieäu Nhaõn. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì baäc thaáp beù nhaát trong haøng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät, goïi laø quaû Döï löu haõy coøn hôn haún Dieäu Nhaõn, huoáng laø nhöõng baäc toân quyù khaùc hay sao? Vaû laïi, chính Ñöùc Theá Toân xöa kia ôû ñòa vò Boà-taùt, laøm baäc thaày cuûa Phaïm Chí teân goïi laø Dieäu Nhaõn, khoâng neân laáy vò kia ñeå so saùnh vôùi Ñöùc Theá Toân. Hoûi: Leõ naøo luùc ôû ñòa vò Boà-taùt laïi hôn haún luùc ñaõ thaønh Phaät? Ñaùp: Khoâng phaûi laø vò aáy hôn haún Ñöùc Phaät maø chæ laø coù yù khaùc, nghóa laø Dieäu Nhaõn kia thích tu Phaïm truù, caùc ñeä töû cuûa vò aáy caàu sinh ñeán coõi Phaïm Theá, vì vaäy khai thò cho hoï veà phaùp tu sinh ñeán coõi Phaïm Theá. Trong haøng ñeä töû aáy thích tu Phaïm Truù, neáu ngöôøi ñaõ vieân maõn khôûi leân Phaïm truù, thì thaân hoaïi maïng chung sinh ñeán coõi Phaïm Theá; trong haøng ñeä töû aáy thích tu Phaïm truù, neáu ngöôøi chöa vieân maõn maø khôûi leân Phaïm truù, thì thaân hoaïi maïng chung tuøy theo phöôùc nhieàu ít, sinh ñeán saùu taàng trôøi coõi Duïc, vaø sinh vaøo nhöõng gia ñình giaøu sang toân quyù trong neõo ngöôøi höôûng thuï nhieàu vui söôùng. Vaû laïi, con ngöôøi ôû thôøi gian toát ñeïp aáy ñeàu thuaàn thieän, khoâng tu caên thieän gia haïnh cuûa Voâ löôïng cuõng ñöôïc sinh trong coõi trôøi-ngöôøi höôûng thuï vui söôùng, huoáng laø tu caên thieän gia haïnh cuûa Voâ löôïng maø khoâng sinh trong coõi trôøi-ngöôøi höôûng thuï vui söôùng hay sao? Ñöùc Phaät vì ñeä töû chöùng ñöôïc Nieát-baøn, cheá ra Hoïc xöù luaät nghi bieät giaûi thoaùt, neáu coù ñeä töû khoâng phaïm vaøo luaät nghi-khoâng phaù huûy Hoïc xöù, khoâng vöôït qua quyõ taéc-khoâng vöôït quaù phaïm vi, thì ngöôøi aáy ñöôïc sinh leân coõi trôøi vaø chöùng giaûi thoaùt; neáu coù ñeä töû phaïm vaøo luaät nghi-phaù huûy Hoïc xöù, vöôït qua quyõ taéc-vöôït quaù phaïm vi, thì ngöôøi aáy maïng chung roài rôi vaøo caùc neõo aùc. Ñeä töû cuûa

Dieäu Nhaõn ôû trong caùc Hoïc xöù-boán Phaïm truù coù tu ñaày ñuû-chöa ñaày ñuû, ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi caùc Hoïc xöù-luaät nghi-bieät giaûi thoaùt coù giöõ gìn-coù vi phaïm, cho neân vò aáy vaø Ñöùc Phaät khoâng neân so saùnh vôùi nhau. Vaû laïi, kinh aáy noùi: "Luùc baáy giôø Dieäu Nhaõn daáy leân nghó nhö vaäy: Nay mình khoâng neân cuøng sinh moät nôi vôùi caùc ñeä töû, caàn phaûi tu Töø baäc Thöôïng ñeå sinh ñeán coõi Cöïc quang tònh. Daáy leân yù nieäm naøy roài, lieàn nhanh choùng tu taäp daáy khôûi Töø voâ löôïng thuø thaéng cuûa Tónh löï thöù hai, töø ñaây maïng chung sinh ñeán coõi Cöïc quang tinh." Hoûi: Boà-taùt Dieäu Nhaõn ñaõ tieáp caän Phaät ñòa, quyeát ñònh caàn phaûi lìa boû hai söï keo kieät veà taøi saûn vaø giaùo phaùp, vì sao töï mình tu Töø voâ löôïng thuø thaéng cuûa Tónh löï thöù hai ñeå sinh leân coõi trôøi phía treân kia, maø chæ noùi cho ñeä töû veà boán phaùp Phaïm truù khieán sinh ñeán coõi Phaïm Theá? Ñaùp: Vò aáy quaùn xeùt caên khí thích hôïp cuûa ñeä töû, vì vaäy chæ noùi cho hoï veà Tónh löï thöù nhaát. Laïi nöõa, caùc ñeä töû cuûa vò aáy laø Baø-la-moân, taâm mong moûi suoát ñôøi caàu ñeán coõi Phaïm Theá, vì vaäy chæ noùi cho hoï veà nhaân ñeå sinh ñeán coõi Phaïm Theá. Laïi nöõa, luùc thöôøng khoâng coù Phaät thì khoâng coù ai coù naêng löïc daáy khôûi caùc Voâ löôïng cuûa ba Tónh löï sau, chæ tröø Boà-taùt gaàn beân caïnh Phaät ñòa. Hoûi: Voâ löôïng cuûa ñòa treân vi dieäu thuø thaéng-thanh tònh roõ raøng hôn haún ñòa döôùi, vì sao kinh aáy noùi Tónh löï thöù hai goïi laø Töø baäc Thöôïng? Ñaùp: Quaùn xeùt Tónh löï thöù nhaát maø noùi ñoù laø baäc Thöôïng. Laïi nöõa, bôûi vì hôn haún Voâ löôïng maø caùc ñeä töû kia ñaõ tu taäp, cho neân goïi laø Töø baäc Thöôïng. Laïi nöõa, Voâ löôïng cuûa Dieäu Nhaõn ñaõ tu taäp laø chöa töøng ñaït ñöôïc, hôn haún phaùp ñaõ töøng ñaït ñöôïc, cho neân goïi laø Töø baäc Thöôïng. Laïi nöõa, luùc theá gian khoâng coùo Phaät thì khoâng coù ai coù naêng löïc daáy khôûi caùc Voâ löôïng cuûa ba Tónh löï sau, chæ coù Dieäu Nhaõn coù naêng löïc daáy khôûi Voâ löôïng cuûa Tónh löï thöù hai, cho neân goïi laø Töø baäc Thöôïng. Vì vaäy cho neân Toân giaû Dieäu AÂm noùi raèng: Dò sinh khoâng coù naêng löïc daáy khôûi caùc Voâ löôïng cuûa ba ñòa treân, nhôø vaøo löïc cuûa Ñöùc Phaät thuyeát giaûng maø ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân cuõng coù naêng löïc daáy khôûi. Hoûi: Taïi sao Voâ löôïng goïi laø Phaïm truù? Ñaùp: Bôûi vì coõi Phaïm Theá ôû luùc baét ñaàu ñaày ñuû coù theå ñaït ñöôïc, nghóa laø Vò chí Ñònh tuy ôû ñaàu tieân maø khoâng phaûi laø coù ñuû, bôûi vì ñòa aáy khoâng coù Hyû; Tónh löï thöù hai tuy laø coù ñuû maø khoâng phaûi laø ñaàu tieân; ñòa treân ñeàu thieáu, chæ rieâng Tónh löï thöù nhaát laø nôi cuûa Phaïm Thieân, ñaàu tieân vaø coù ñuû cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, ñoái trò vôùi khoâng phaûi Phaïm, cho neân goïi laø Phaïm truù.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 561

Khoâng phaûi Phaïm töùc laø phieàn naõo cuûa coõi Duïc, trong Tónh löï thöù nhaát thì Töø-Bi-Hyû-Xaû laø ñoái trò gaàn cuûa phieàn naõo, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, ñoái trò vôùi phi phaïm haïnh, cho neân goïi laø Phaïm truù. Phi phaïm haïnh aáy laø söï daâm duïc, trong Tónh löï thöù nhaát thì Töø-Bi-Hyû-Xaû laø ñoái trò gaàn cuûa daâm duïc, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, tu phaïm haïnh thì trong thaân coù theå ñaït ñöôïc, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, Phaïm nghóa

laø Töø-Bi-Hyû-Xaû cuûa Ñöùc Theá Toân, do Ñöùc Phaät ñaõ thi thieát, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, Phaïm goïi laø Phaïm aâm, Töø-Bi-Hyû-Xaû do Phaïm aâm maø noùi ra, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, tu boán loaïi naøy ñöôïc sinh ñeán coõi Phaïm Thieân, laøm Ñaïi Phaïm Vöông, cho neân goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, bôûi vì boán Voâ löôïng laø thuø thaéng nhaát-toân quyù nhaát ôû trong phöôùc coõi Phaïm, cho neân goïi laø Phaïm truù. Hoûi: Phaïm truù vaø Voâ löôïng coù gì sai bieät? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Khoâng coù gì sai bieät, nghóa laø boán Phaïm truù chính laø boán Voâ löôïng. Laïi coù ngöôøi noùi: Cuõng coù sai bieät, nghóa laø teân goïi töùc laø sai bieät, bôûi vì nôi naøy goïi laø Phaïm truù, nôi kia goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ñoái trò vôùi khoâng phaûi Phaïm thì goïi laø Phaïm truù, ñoái trò vôùi hyù luaän thì goïi laø voâ löôïng. Laïi nöõa, ñoái trò vôùi phi Phaïm haønh thì goïi laø Phaïm truù, ñoái trò vôùi hyù luaän haïnh thì goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, tu Phaïm haïnh thì thaân coù theå ñaït ñöôïc goïi laø Phaïm truù, lìa hyù luaän thì trong thaân coù theå ñaït ñöôïc goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ñoái trò vôùi khoâng tin thì goïi laø Phaïm truù, ñoái trò vôùi phoùng tuùng thì goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ôû coõi Phaïm Theá thì goïi laø Phaïm truù, ôû ñòa tern6 thì goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ôû Vò chí Ñònh vaø coõi Phaïm Theá thì goïi laø Phaïm truù, ôû ñòa treân thì goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ôû Vò chí Ñònh vaø Phaïm Theá thì goïi laø Phaïm truù cuõng goïi laø Voâ löôïng, ôû ñòa treân thì chæ goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, ñaõ töøng ñaït ñöôïc thì goïi laø Phaïm truù, chöa töøng ñaït ñöôïc thì goïi laø Voâ löôïng. Laïi nöõa, noäi ñaïo maø ñaït ñöôïc thì goïi laø Phaïm truù cuõng goïi laø Voâ löôïng, ngoaïi ñaïo maø ñaït ñöôïc thì chæ goïi laø Phaïm truù. Laïi nöõa, gioáng nhö maø ñaït ñöôïc thì goïi laø Phaïm truù, khoâng gioáng nhau maø ñaït ñöôïc thì goïi laø Voâ löôïng. Vì vaäy cho neân Toân gaûi Dieäu AÂm noùi raèng: Phaïm truù laø chung, bôûi vì dò sinh vaø Thaùnh giaû cuøng tranh nhau phaùp naøy; Voâ löôïng laø khoâng chung, bôûi vì Thaùnh giaû vaø Dò sinh khoâng cuøng tranh nhau phaùp naøy. Ñoù goïi laø sai bieät giöõa Phaïm truù vaø Voâ löôïng. Ñöùc Phaät noùi boán Boå-ñaëc-giaø-la coù theå phaùt sinh phöôùc coõi Phaïm.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 562

Theá naøo laø boán? Ñoù laø coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la, ôûnôi chöa töøng xaây döïng thaùp thôø, vì xaù lôïi cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân thaùp thôø, ñoù goïi laø Boå-ñaëc-giaø-la thöù nhaát coù theå phaùt sinh phöôùc coõi Phaïm. Laïi coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la, ôû nôi chöa töøng xaây döïng chuøa Taêng, vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân chuøa Taêng, ñoù goïi laø Boå-ñaëc-giaø-la thöù hai coù theå phaùt sinh phöôùc coõi Phaïm. Laïi coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la, khi chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät ñaõ phaù hoaïi roài, trôû laïi laøm cho hoøa hôïp, ñoù goïi laø Boå-ñaëc-giaø-la thöù ba coù theå phaùt sinh phöôùc coõi Phaïm. Laïi coù moät loaïi Boå-ñaëc-giaø-la tu boán Phaïm truù, ñoù goïi laø Boå-ñaëc-giaø-la thöù tö coù theå phaùt sinh phöôùc coõi Phaïm. Phaùi Thí Duï noùi: Trong kinh nhö vaäy khoâng phaûi ñeàu laø Ñöùc Phaät noùi, ba loaïi tröôùc trong naøy cuõng khoâng phaûi laø taát caû ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm, bôûi vì quaû ñaõ ñaït ñöôïc aáy khoâng gioáng nhö. Nghóa laø neáu coù ngöôøi ôû nôi Ñöùc Phaät sinh ra, nôi chöùng ñaéc

Boà-ñeà, nôi chuyeån phaùp luaân, nôi nhaäp Nieát-baøn, döïng leân thaùp thôø lôùn trang hoaøng baèng caùc vaät baùu; laïi coù ngöôøi khaùc, traûi qua caùc nôi, tích tuï ñaù soûi... laøm thaønh thaùp thôø nhoû, hai ngöôøi aáy phaùt sinh phöôùc leõ naøo coù theå gioáng nhö hay sao? Vaû laïi, neáu coù ngöôøi vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät maø taïo neân chuøa Taêng cao roäng trang nghieâm, nhö caùc chuøa Theä-ña-laâm, Truùc laâm, Ñaïi laâm, AÙm laâm..., laïi coù ngöôøi khaùc vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät maø tuøy theo thích hôïp taïo laäp chuøa Taêng beù nhoû, hai gioáng ngöôøi aáy phaùt sinh phöôùc leõ naøo coù theå gioáng nhö hay sao? Vaû laïi, neáu coù ngöôøi khieán cho Thieân Thuï kia ñaõ phaù hoaïi Taêng chuùng trôû laïi ñöôïc hoøa hôïp; laïi coù ngöôøi khaùc coù theå kheùo leùo daøn hoøa chaám döùt söï tranh caõi cuûa Taêng nhö Kieàu-höôùng-di..., hai ngöôøi aáy phaùt sinh phöôùc leõ naøo coù theå gioáng nhö hay sao? Vì vaäy bieát kinh aáy khoâng phaûi ñeàu laø Ñöùc Phaät noùi, cuõng khoâng phaûi laø taát caû ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm; kinh veà boán Phaïm truù laø do Ñöùc Phaät ñaõ noùi ra, boán Phaïm truù naøy ñeàu laø phöôùc cuûa coõi Phaïm. Caùc luaän sö A Tyø Ñaït Ma noùi: Trong kinh nhö vaäy ñeàu do Ñöùc Phaät ñaõ noùi ra, boán loaïi trong naøy ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm. Hoûi: Quaû ñaõ ñaït ñöôïc aáy leõ naøo gioáng nhö hay sao? Ñaùp: Vieäc ñaõ laøm nhö nhau cho neân ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm. Nghóa laø nôi chöa töøng xaây döïng thaùp thôø, vì Ñaïi Phaïm chaân thaät cuûa Ñöùc Theá Toân maø döïng leân thaùp thôø, hoaëc lôùn-hoaëc nhoû ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm; ôû nôi chöa töøng xaây döïng chuøa Taêng vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät tu phaïm haïnh maø döïng leân chuøa Taêng, hoaëc lôùn-hoaëc nhoû ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm; chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät hoaëc lôùn- hoaëc nhoû ñaõ phaù hoaïi roài, khoâng ñöôïc cuøng nhau tu phaïm haïnh thanh

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 563

tònh, neáu khieán cho hoøa hôïp trôû laïi ñöôïc cuøng nhau tu phaïm haïnh thanh tònh, cho neân hoøa hôïp ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm. Vieäc laøm ñaõ nhö nhau, cho neân trong ba loaïi tröôùc, söï vieäc tuy coù khaùc maø phöôùc khoâng coù sai khaùc. Laïi nöõa, lôïi ích nhö nhau cho neân ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm, nhö tu Voâ löôïng vì mong muoán lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình. Nhö vaäy, nôi chöa xaây döïng thaùp thôø xaù lôïi cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân thaùp thôø, cuõng vì lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình; nghóa laø ñoái vôùi nôi naøy, voâ löôïng traêm ngaøn caùc loaïi höõu tình, duøng caùc höông hoa-côø phöôùn-loïng taøng quyù baùu vaø caùc loaïi aâm nhaïc..., caùc vaät duïng cuùng döôøng maø cuùng döôøng thaùp thôø, töø ñaây phaùt khôûi thieän nghieäp cuûa thaân-ngöõ-yù; hoaëc gieo troàng chuûng töû thieän thuø thaéng cuûa doøng hoï lôùn coù nhieàu tieàn baïc chaâu baùu, hình daùng vaø dung maïo ñoan nghieâm moïi ngöôøi ñeàu yeâu meán kính troïng, ñaày ñuû uy ñöùc to lôùn; hoaëc gieo troàng caùc chuûng töû thieän nhö Luaân vöông vaø Thieân Ñeá Thích cuøng Ma vöông..., hoaëc gieo troàng chuûng töû cuûa Thanh vaên-Ñoäc giaùc vaø Boà-ñeà cuûa Phaät, nhö vaäy lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình. Nhö tu Voâ löôïng vì mong muoán lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình, nhö vaäy nôi chöa xaây döïng chuøa Taêng, vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân

chuøa Taêng, cuõng vì lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình; nghóa laø ñoái vôùi nôi naøy, voâ löôïng traêm ngaøn caùc loaïi höõu tình, duøng caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng-ñoà naèm-thuoác men, caùc loaïi vaät duïng sinh hoaït ñeå boá thí cuùng döôøng, hoaëc traûi qua moät ngaøy, hoaëc traûi qua baûy ngaøy-nöûa thaùng-moät thaùng, hoaëc traûi qua naêm naêm, hoaëc thöôøng xuyeân noái tieáp nhau, töø ñaây phaùt khôûi thieän nghieäp cuûa thaân-ngöõ-yù; chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät nhôø vaøo nhaân duyeân naøy, thoï trì-ñoïc tuïng-tö duy-giaûi thích noùi veà vaên nghóa cuûa ba taïng, daáy khôûi quaùn Baát tònh hoaëc Trì töùc nieäm-Nieäm truù bieät vaø toång, hoaëc Noaõn-Ñaûnh-Nhaõn-Theá ñeä nhaát phaùp, tieán vaøo quyeát ñònh ñng1 ñaén-ñaït ñöôïc quaû laäu taän. Nhôø vaøo nhaân duyeân naøy laøm cho caùc thí chuû, hoaëc gieo troàng chuûng töû thieän thuø thaéng cuûa doøng hoï lôùn, noùi roäng ra cho ñeán hoaëc gieo troàng chuûng töû cuûa Thanh vaên-Ñoäc giaùc vaø Boà-ñeà cuûa Phaät, nhö vaäy lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình. Nhö tu Voâ löôïng vì mong muoán lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình, nhö vaäy hoøa hôïp chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät, cuõng laøm lôïi ích voâ löôïng höõu tình; nghóa laø Taêng bò phaù hoaïi roài, caàn phaûi tieán vaøo Kieán ñaïo-ñaït ñöôïc quaû laäu taän, thoï trì-ñoïc tuïng-tö duy-giaûi thích noùi veà vaên nghóa cuûa ba Taïng; truù nôi A-luyeän-nhaõ tu quaùn Baát tònh-Trì töùc nieäm..., taát caû phaåm thieän ñeàu khoâng ñöôïc thaønh töïu; caàn phaûi gieo troàng chuûng töû Boà-ñeà

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 82 564

cuûa ba Thöøa thì cuõng khoâng theå naøo gieo troàng, vì vaäy phaùp luaân khoâng chuyeån khaép ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi, cho ñeán chö Thieân coõi Tònh cö cuõng coù taâm khaùc hieän khôûi. Luùc chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät trôû laïi hoøa hôïp, thuaän theo tieán vaøo kieán ñaïo-ñaït ñöôïc quaû laäu taän, cho ñeán thuaän theo gieo troàng chuûng töû cuûa ba Thöøa, ñeàu coù naêng löïc thaønh töïu ñöôïc, nhôø vaäy phaùp luaân laïi chuyeån trong ba ngaøn Ñaïi thieân theá giôùi, cho ñeán chö Thieân coõi Tònh cö ñeàu khoâng coù taâm khaùc hieän khôûi, nhö vaäy lôïi ích cho voâ löôïng höõu tình. Lôïi ích nhö nhau cho neân ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm. Toân giaû Theá Höõu ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: “Neáu nôi chöa töøng xaây döïng thaùp thôø, vì xaù lôïi cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân thaùp thôø, thì do boán nhaân duyeân coù theå phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm: 1. Bôûi vì suy nghó veà nguyeän roäng lôùn maø xaû nhieàu tieàn cuûa. 2. Khieán cho voâ löôïng höõu tình gieo troàng caên thieän. 3. Nhöõng nôi xaây döïng toát ñeïp cöùu caùnh. 4. An trí thaân phaùp giôùi cuûa Nhö-lai. Neáu nôi chöa töøng xaây döïng chuøa Taêng, vì ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät maø döïng leân chuøa Taêng, thì do boán nhaân duyeân coù theå phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm: 1. Bôûi vì suy nghó veà nguyeän roäng lôùn maø xaû nhieàu tieàn cuûa. 2. Khieán cho voâ löôïng höõu tình gieo troàng thieän caên. 3. Nhöõng nôi xaây döïng toát ñeïp cöùu caùnh. 4. Chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät khoâng coù nôi nöông nhôø, khieán cho ñöôïc nöông nhôø maø tu thieän nghieäp. Neáu Taêng bò phaù hoaïi roài trôû laïi laøm cho hoøa hôïp, thì do boán nhaân duyeân coù theå phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm: 1. Bôûi vì lìa boû boán loaïi aùc haønh cuûa mieäng. 2. Bôûi vì thaâu nhieáp boán loaïi dieäu haïnh cuûa mieäng. 3. Phaù

hoaïi nhöõng phaùp sai traùi. 4. Xaây döïng baûo veä Chaùnh phaùp. Neáu coù tu taäp boán Voâ löôïng, thì do boán nhaân duyeân coù theå phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm: 1. Lìa boû traùi thuaän. 2. Ñoaïn caùc chöôùng ngaïi. 3. Ñaït ñöôïc quaû cuûa coõi Phaïm. 4. Heä thuoäc coõi Phaïm. Do boán loaïi naøy ñeàu phaùt sinh phöôùc cuûa coõi Phaïm." Hoûi: Boán phöôùc cuûa coõi Phaïm naøy thì löôïng aáy theá naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: neáu nghieäp coù naêng löïc daãn

ñeán quaû Chuyeån Luaân Vöông, thì ñeán ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Coù Sö khaùc noùi: Neáu nghieäp coù naêng löïc daãn ñeán quaû Thieân Ñeá Thích, thì ñeán ngang ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Hoaëc coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù naêng löïc daãn ñeán quaû thuø thaéng cuûa Thieân Vöông coõi Tha Hoùa Töï Taïi, thì ñeán ngang ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Laïi coù ngöôøi noùi: Neáu nghieäp coù naêng löïc daãn ñeán coõi Phaïm Thieân Vöông, thì ñeán ngang ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Hoaëc laïi coù ngöôøi noùi: Luùc theá giôùi thaønh laäp thì taát caû höõu tình coù naêng löïc caûm ñeán nghieäp cuûa quaû taêng thöôïng theá giôùi, ñeán nagng ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Coù ngöôøi kaùhc laïi noùi: Ngoaïi tröø thieän nghieäp cuûa Boà-taùt tieáp caän Phaät ñòa, caùc höõu tình khaùc coù naêng löïc daãn ñeán nghieäp cuûa quaû taêng thöôïng giaøu coù, ñeán nagng ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Laïi coù caùch noùi khaùc: Ñaïi Phaïm Thieân Vöông baét ñaàu thöa thænh Ñöùc Phaät chuyeån chaùnh phaùp luaân maø ñaït ñöôïc phöôùc coõi Phaïm, ñeán ngang ñaây goïi laø löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm. Hoûi: Phaïm Vöông ñaït ñöôïc phöôùc cuûa coõi Phaïm naøy vaøo luùc naøo? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Phaïm Vöông vöøa môùi phaùt taâm muoán ñeán thöa thænh Ñöùc Phaät, ñuùng vaøo luùc baáy giôø lieàn ñaït ñöôïc phöôùc cuûa coõi Phaïm. Sö aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, neáu noùi nhö vaäy thì leõ ra chöa laøm thaønh nghieäp maø ñaõ ñaït ñöôïc phöôùc. Laïi coù ngöôøi noùi: Ñang luùc thöa thænh Ñöùc Phaät thì ñaït ñöôïc phöôùc cuûa coõi Phaïm. Ngöôøi aáy cuõng khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, bôûi vì luùc ñang thöa thænh Ñöùc Phaät thì taâm laø voâ phuù voâ kyù cuûa coõi Duïc, voâ phuù voâ kyù khoâng coù quaû dò thuïc, leõ naøo goïi laø phöôùc cuûa coõi Phaïm hay sao? Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Ñaïi Phaïm Thieân Vöông ñaõ thöa thænh Ñöùc Phaät roài quay trôû veà cung coõi Phaïm, sau ñoù Ñöùc Theá Toân chuyeån chaùnh phaùp luaân, chuùng naêm Tyø-kheo vaø taùm vaïn chö Thieân ñeàu ñöôïc Kieán ñeá, caùc vò thaàn truyeàn nhau xöôùng leân laøm cho tieáng noùi chuyeån ñeán cung coõi Phaïm. Phaïm Vöông nghe roài hoan hyû haêng haùi, daáy leân yù nghóa naøy: Do mình thöa thænh Ñöùc Phaät chuyeån chaùnh phaùp luaân, laøm lôïi ích cho voâ löôïng caùc loaøi höõu tình,, ñieàu mình neân laøm nay ñaõ laøm xong. Luùc baáy giôø Phaïm Vöông môùi ñaït ñöôïc phöôùc cuûa coõi Phaïm. Lôøi bình: Nhö vaäy nhöõng caùch noùi veà löôïng cuûa moät phöôùc coõi Phaïm, ñeàu laø lôøi ca ngôïi toát ñeïp veà phöôùc cuûa coõi Phaïm naøy, nhöng chöa xöùng vôùi thaät, maø thaät ra thì phöôùc coõi Phaïm voâ löôïng voâ bieân, laø do suy nghó roäng lôùn maø daãn daét phaùt khôûi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.